

UCHWAŁA Nr XVI/96/2019
Rady Gminy Sadowne
z dnia 30 grudnia 2019 r.

W sprawie uchwalenia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w Gminie Sadowne na 2020 rok.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U z 2019r., poz. 506 ze zm.) oraz art. 4¹ ust.1, ust 2,ust 5 ustawy z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2019 r., poz. 2277) jak również art. 10 ust 3 ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2019 r., poz.852 ze zm.)

Rada Gminy Sadowne uchwała co następuje:

§ 1

Uchwala się Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na rok 2020 w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Sadowne.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2020 roku.

Przewodniczący Rady Gminy Sadowne

Tomasz Szymanik

Załącznik
do uchwały Nr XVI/96/2019
Rady Gminy Sadowne
z dnia 30 grudnia 2019 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW
ALKOHOLOWYCH
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA
NARKOMANII
W GMINIE SADOWNE
na 2020 rok**

I. PROBLEM W ŚWIETLE PIŚMIENNICTWA ZACHOWANIA ANTYZDROWOTNE MŁODZIEŻY

W okresie dynamicznych przemian rozwojowych młodzieży kształtują się pewne zachowania antyzdrowotne, które mogą być przyczyną problemów zdrowotnych i społecznych młodych ludzi, a także czynnikami ryzyka wielu chorób i przedwczesnej śmierci. Dotyczy to szczególnie:

- zachowań ryzykownych, zwłaszcza w ruchu drogowym - wypadki drogowe są główną przyczyną zgonów młodzieży;
- palenia tytoniu – większość dorosłych palaczy rozpoczyna palenie między 13 a 15 rokiem życia;
- picia alkoholu, które jest częstą przyczyną urazów (głównie w następstwie wypadków drogowych i zachowań agresywnych), a także ryzykownych zachowań seksualnych;
- używania innych substancji psychoaktywnych - uzależnienie od niektórych z nich staje się przyczyną dramatów życiowych młodych ludzi i ich rodzin;
- przedwczesnej inicjacji i ryzykownych zachowań seksualnych, których skutkiem mogą być: choroby przenoszone drogą płciową, w tym zakażenie HIV, ciąża nieletniej, zaburzenia zdrowia seksualnego w życiu dojrzałym;
- stosowanie diet odchudzających, eliminacyjnych powodujących niedobory pokarmowe (szczególnie niekorzystne dla zdrowia reprodukcyjnego młodych kobiet) oraz zwiększających ryzyko osteoporozy.

Z powyższego zestawienia z sześciu istotnych zachowań antyzdrowotnych, aż trzy wiążą się z kontaktem z legalnymi bądź nielegalnymi substancjami psychoaktywnymi.

II. DYNAMIKA ZJAWISKA

Krytycy generalizowania wskaźników ogólnopolskich, twierdzą, że ten problem dotyczy tylko wielkich miast. Myślenie takie ma podłoże magiczno życzeniowe. Gmina Sadowne nie jest samotną wyspą, młodzież z jej terenu nie różni się, aż tak bardzo od młodzieży z większych miast. Tak samo dotyczą jej transmisje wzorów, panująca moda, styl bycia, podobnie przeżywa niepokoje okresu adolescencji, dotyka jej frustracja, kryzys wartości, upadek autorytetów, lęk przed niepewną przyszłością.

Nie tak dawno najmłodszymi pacjentami zgłaszającymi się do odległej o 20 km od Sadownego Poradni byli ludzie w wieku 16-17 lat, dzisiaj już nikogo nie dziwi 13 latek z pełnymi objawami zespołu uzależnienia od alkoholu lub innych substancji psychoaktywnych. Są to pacjenci zarówno pochodzący ze środowisk miejskich jak i małych wsi. W Polsce jest bardzo niewiele ośrodków zapewniających leczenie tak młodym ludziom. Czas oczekiwania na taki ośrodek to czasem osiem, dziesięć miesięcy. W tym okresie pacjent może umrzeć z powodu powikłań związanych z braniem narkotyków.

Ci ludzie to często emocjonalne ofiary alkoholizmu swoich rodziców, sami też bardzo często zaczęli swoją edukację w dziedzinie substancji psychoaktywnych od alkoholu, wielu z nich jest uzależnionych krzyżowo, bądź w sposób mieszany. W takich przypadkach przeplatanie się pomiędzy sobą problemów związanych z alkoholizmem i narkomanią jest aż nadto widoczne.

Lata 80 na świecie i 90 w Polsce to okres, w którym w działaniach profilaktycznych zaczęto wykorzystywać strategie emocjonalne, poznawcze i behawioralne. Programy te skupiały się na rozwijaniu kompetencji społecznej i prospołecznych wzorców radzenia sobie z problemami, co określano łącznie terminem „umiejętności życiowe”.

Zmieniono również organizację pracy profilaktycznej zmieniając cele, metody oraz włączając na stałe do programów pojęcie oceny efektywności działań:

- preferowanie współcześnie kreatywnej wersji profilaktyki poprzez wybór celu strategicznego działań profilaktycznych, jakim jest promocja zdrowia i nacisk na

- kształtowanie u odbiorców programów profilaktycznych systemu wartości, właściwych postaw i umiejętności ułatwiających im dbałość o zdrowie;
- odchodzenie od koncepcji profilaktyki ograniczającej się do sporadycznych akcji przekazywania wiedzy o zgubnych skutkach picia alkoholu, palenia papierosów lub używania narkotyków i przesunięcie w kierunku podejścia interakcyjnego, uwzględniającego szerokie spektrum uwarunkowań używania substancji psychoaktywnych, zaplanowanego i realizowanego systematycznie dla określonych kategorii odbiorców;
  - poszukiwanie nowych środków oddziaływań profilaktycznych w formie dialogu i zachęcania do aktywnego uczestnictwa odbiorców programów profilaktycznych, wzbudzanie ich osobistego zaangażowania;
  - poszerzenie kręgu realizatorów działań, które mają charakter profilaktyczny o osoby wpływające na wychowanie i kształcenie dzieci i młodzieży (m. in. nauczycieli, rówieśników);
  - uczynienie z oceny przebiegu i rezultatów podjętych działań stałego i niezbędnego elementu każdego programu profilaktycznego.

III. WSPÓŁCZESNA PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ

Współcześnie profilaktyka korzysta z bardzo wielu podejść próbując wyjaśnić motywację osób do sięgania, lub nie, po substancje psychoaktywne, oraz określić czynniki ryzyka prowadzące do zachowań autodestrukcyjnych.

Do najlepiej znanych modeli opisujących zachowania zdrowotne należą te wywodzące się z psychologii społecznej. Należą do nich:

- Model przekonań zdrowotnych
- Model motywacji ochronnej
- Teoria uzasadnionego działania
- Teoria planowanego zachowania
- Model spontanicznego postępowania

Model tradycyjny		Model współczesny
Zwalczanie patologii;	Cel	Promocja zdrowia
Uświadomienie skutków używania środków uzależniających;	Podstawowe założenia	Sięganie do przyczyn używania środków uzależniających
Wiedza o skutkach uzależniających i negatywna postawa wobec używek	Spodziewane efekty	Umiejętność odmawiania; Poczucie własnej wartości; Uporządkowanie systemu wartości; Umiejętności społeczne; Wiedza o uzależnieniach; Osoby zaangażowane
Jednostronny przekaz i bierny odbiór	Forma oddziaływań	Dialog i aktywne uczestnictwo;
Prelegenci	Realizatorzy	Nauczyciele i liderzy młodzieżowi
Systematyczne akcje	Czas i zakres oddziaływań	Systematyczne działania

Alkohol lub papierosy lub narkotyki	Rodzaj substancji	Wszystkie środki uzależniające
Nie wymagana	Kontrola efektów	Wymagana

IV. EWALUACJA - MIERZALNE REZULTATY

Mierzalne rezultaty to jasno określone kryteria realizacji poszczególnych zadań, umożliwiające wymierne sprawdzenie realizacji celów.

Najważniejsze zadania związane z ewaluacją programu:

- określenie, w jakim stopniu i w jakim tempie oraz w jakim obszarze zostały zrealizowane cele,
- wskazanie na mocne i słabe strony różnych faz programu, pomaga to w ustaleniu ostatecznych form i treści projektu,
- sprawdzenie czy projekt został zrealizowany zgodnie z planem oraz ustalenie mechanizmów służących określeniu jakości i kontroli jakości,
- opracowanie hipotez badawczych dla przyszłych badań,
- doskonalenie kwalifikacji zawodowych realizatorów projektu w zakresie planowania, realizacji i ewaluacji działalności prewencyjnej.

Ewaluację projektu należy przeprowadzać okresowo sporządzając raport z realizacji dotychczasowych działań.

V. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU ORAZ ZASADY WYNAGRADZANIA CZŁONKÓW GMINNEJ KOMISJI ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

1. Zgodnie ustawą dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U. z 2019r., poz. 2277) oraz ustawą z dnia 29 lipca 2005 roku o Przeciwdziałaniu Narkomanii (Dz.U. z 2019 r., poz. 852 ze zm.) zadania wynikające z realizacji tych ustaw należą do zadań własnych samorządu gminy (działania profilaktyczne). Środki finansowe przeznaczone na realizację wyżej wymienionych zadań pochodzą z opłat za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych.

Dla zadań związanych z realizacją Gminnego Programu Profilaktyki Uzależnień można również pozyskiwać środki z fundacji i organizacji pozarządowych. Środki te przeznaczone są z reguły na realizację ściśle określonych zadań np. finansowanie grupy psychoedukacyjnej dla rodziców.

2. Za wykonywanie zadań wynikających z ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych otrzymują wynagrodzenie w kwocie 150,00 zł brutto za posiedzenie Komisji.

VI. ZASOBY WŁASNE

Zasoby Gminy Sadowne umożliwiające oparcie przy realizacji Gminnego Programu Profilaktyki:

- Świetlica środowiskowa z elementami socjoterapii;
- Duża liczba osób przeszkolonych w zakresie przeciwdziałania dysfunkcji i patologii;
- Punkt Konsultacyjny dla osób uzależnionych i ich rodzin;
- Komisariat Policji w Łochowie;
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Zespół Interdyscyplinarny;

- Szkoły znajdujące się na terenie Gminy (Szkoły Podstawowe, Zespół Szkół Ponadpodstawowych).

VII. DIAGNOZA PROBLEMÓW - POZIOM GMINA (REALIZM, WSPÓŁPRACA, SPOŁECZNA AKCEPTACJA, ODPOWIEDZIALNOŚĆ, RÓWNOWAGA)

Gminę Sadowne zamieszkuje 5908 osób (stan na 30 listopada 2019r.). Do szkół podstawowych uczęszcza 424 uczniów, w oddziałach przedszkolnych i przedszkolach 139 dzieci, a do Zespołu Szkół Ponadpodstawowych 185 uczniów.

Na naszym terenie punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży jest: 16 punktów sprzedaży zawierających do 4,5 % zawartości alkoholu oraz piwo, 15 punktów sprzedaży napojów zawierających powyżej 4,5% do 18% z wyjątkiem piwa oraz 15 punktów napojów zawierających powyżej 18 % zawartości alkoholu. 1 punkt gastronomiczny sprzedaży napojów alkoholowych do spożycia w miejscu sprzedaży: o zawartości alkoholu do 4,5% zawartości alkoholu oraz piwo, o zawartości alkoholu powyżej 4,5 % do 18 % z wyjątkiem piwa oraz powyżej 18 % zawartości alkoholu. Najwięcej punktów sprzedaży znajduje się w Sadownem. W przeliczeniu na liczbę mieszkańców na jeden punkt przypada 129 osób.

W 2019 roku było prowadzonych 25 Niebieskich Kart, w tym: 15 nowych Niebieskich Kart założonych w bieżącym roku oraz 10 Niebieskich Kart prowadzonych z ubiegłego roku. W 9 rodzinach, w których są prowadzone Niebieskie karty są małoletnie dzieci. O wgląd w sytuację rodzinną wystąpiono do Sądu Rejonowego w Węgrowie Wydział Rodzinny i Nieletnich w stosunku do 2 rodzin. W dwóch przypadkach zostało wysłane zawiadomienie do Prokuratury Rejonowej w Węgrowie.

Do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wpłynęło 27 wniosków o leczenie odwykowe. Wszystkie osoby skierowane były do Punktu Konsultacyjnego. W stosunku do 1 osoby wystąpiono z wnioskiem do Sądu Rejonowego w Węgrowie celem zastosowania obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu. W Punkcie Konsultacyjnym prowadzonym przez specjalistów psychoterapii uzależnień udzielono 209 porad motywujących do poddania się leczeniu odwykowemu. Stacjonarną terapię odwykową ukończyło 4 osoby.

Instytucją wspierającą rodziny dotknięte chorobą alkoholową jest GOPS. W 2019 roku ze świadczeń pomocy społecznej skorzystało 157 rodzin, w tym z powodu nadużywania alkoholu - 7 rodzin (dotyczy 9 osób w rodzinach) i przemocy w rodzinie - 9 rodzin (dotyczy 35 osób w rodzinach).

W celach diagnostycznych Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadziła wśród społeczności lokalnej anonimową ankietę badającą poziom wiedzy na temat uzależnień wśród młodzieży i dorosłych. W ankiecie wzięło udział 100 osób zamieszkujących na terenie naszej gminy (65 kobiet oraz 35 mężczyzn w wieku powyżej 30 lat). Z analizy przeprowadzonej ankiety wynika, że: do najważniejszych problemów społecznych rodzin naszej gminy należy alkoholizm (74%), nieporadność życiowa (45%), bezradność opiekuńczo-wychowawcza (30%), bezrobocie (10%), ubóstwo (5%) oraz lenistwo i brak czasu rodziców dla dzieci. Wśród najważniejszych problemów dzieci i młodzieży ankietowani wskazali: alkohol, papierosy i e-papierosy (55%), brak pozytywnych wzorców i autorytetów (38%), chuligaństwo (38%), przemoc domowa (12%), narkotyki i dopalacze (10%), przemoc szkolna (8%), uzależnienie od komputerów i telefonów, źle spędzany czas wolny oraz niebezpieczeństwo na drogach. Na pytanie: czy w rodzinach istnieje zjawisko przemocy domowej? 35 % odpowiedziało, że słyszało o takich przypadkach, 38% nie słyszało o takich przypadkach, a 15% ankietowanych zna takie przypadki. Według ankietowanych

przyczyną przemocy domowej jest: nieumiejętność rozładowywania własnych emocji (42%), nieumiejętność radzenia sobie z problemami wychowawczymi (35%), stres (32%), bezrobocie (22%), choroba i niepełnosprawność (13%) oraz ubóstwo (1%). Ankietowani wymienili następujące przyczyny występowania negatywnych zjawisk u dzieci i młodzieży: spożywanie alkoholu (56%), zaniedbania wychowawcze (55%), demoralizacja (27%), przemoc w rodzinie (31%), zaniedbanie socjalne (10%), przestępczość (7%), narkomania (6%), sieroctwo (1%). Ankietowani znają instytucje świadczące pomoc w przypadku zauważonych problemów społecznych. Wskazują następujące instytucje pomocowe: Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych – Punkt Konsultacyjny (72%), GOPS (50%), Szkoła (38%), Policja (35%), Sąd (15%). Pomimo występujących problemów społecznych w środowisku lokalnym 84% ankietowanych stwierdziło, że ma poczucie bezpieczeństwa w swoim miejscu zamieszkania. 13% ankietowanych nie czuje się bezpiecznie ze względu na: naruszanie prawa i porządku publicznego przez osoby pozostające pod wpływem środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze), grupy młodzieży zakłócającej spokój na ulicach i terenach przyszkolnych.

VIII. SCHEMAT KONSTRUKCJI PROGRAMU PROFILAKTYKI

GMINY SADOWNE

Projekt Gminnego Programu Profilaktyki ma formę tabeli z jasno określonymi celami, jako zjawiskami pozytywnymi, do których powinniśmy dążyć, aby zminimalizować, bądź zlikwidować negatywne zjawisko. Uzyskujemy to przez realizację zadań przypisanych poszczególnym celom. Bardzo ważna jest cześć określająca mierzalne rezultaty zadań. Jasne i precyzyjne określenie mierzalnych rezultatów umożliwi ewaluację Programu. W tabeli ujęte są również osoby, bądź instytucje wspomagające dane zadania. Przyjęcie i akceptowanie przez Radę Gminy do realizacji Programu umożliwi włączenie tych osób lub instytucji do wspólnych działań na rzecz profilaktyki uzależnień.

TABELARYCZNA PREZENTACJA PROGRAMU

CELE	ZADANIA	OSOBY I INSTYTUCJE ODPOWIEDZIALNE I WSPOMAGAJĄCE REALIZACJĘ	MIERZALNE REZULTATY
<ul style="list-style-type: none"> • Czuwanie nad realizacją gminnego programu profilaktyki • Poprawa współpracy między instytucjami • Zwiększenie czujności opinii publicznej na problemy uzależnienia i przemocy. • Udrożnienie przepływu informacji pomiędzy instytucjami zajmującymi się problematyką społeczną 	<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczne spotkania robocze • Wymiana informacji • Analiza sytuacji i zagrożeń • Podział zadań profilaktycznych zgodnie z kompetencjami i możliwościami różnych instytucji • Artykuły nt. uzależnień w gazetkach szkolnych 	<ul style="list-style-type: none"> • Wójt gminy Sadowne • Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Pełnomocnik Wójta • GOPS • Placówki oświatowe (szkoły) 	<ul style="list-style-type: none"> • Powstanie gminnego programu profilaktyki • Sprawna realizacja gminnego programu profilaktyki • Liczba kontaktów pomiędzy instytucjami • Liczba zrealizowanych programów profilaktycznych
<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększenie oddziaływań profilaktycznych adresowanych w szczególności do młodzieży • Zmniejszenie ryzyka zachowań patologicznych wśród młodzieży • Wyłonienie spośród nauczycieli i pedagogów szkolnych osób gotowych do pracy w profilaktyce i przeszkolenie ich w kierunku realizacji programów profilaktycznych 	<ul style="list-style-type: none"> • Opracowanie i wdrożenie programów profilaktycznych • Superwizja i ewaluacja prowadzonych programów • Szkolenie realizatorów programów profilaktycznych • Doskonalenie kompetencji osób pracujących z dziećmi i młodzieżą dotyczących wczesnego rozpoznawania zagrożenia używania środków odurzających, substancji psychotropowych [...] oraz umiejętności podejmowania interwencji profilaktycznej • Organizacja konkursów/ spektakli profilaktycznych mających na celu podniesienie poziomu wiedzy na temat uzależnień oraz kształtowanie prawidłowych postaw wobec używek • Ewaluacja zadań oraz aktualizacja i upowszechnianie standardów profilaktyki 	<ul style="list-style-type: none"> • Specjaliści ds. profilaktyki i specjaliści psychoterapii uzależnień • GKRPA • Nauczyciele, Pedagogzy 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba godzin w szkole poświęconych profilaktyce uzależnień • Liczba nauczycieli zajmujących się profilaktyką uzależnień • Liczba szkół objętych realizacją zintegrowanego programu profilaktyki uzależnień • Liczba osób przeszkolonych do prowadzenia programów profilaktycznych • Liczba osób biorących udział w konkursach/ spektaklach
<ul style="list-style-type: none"> • Edukacja zdrowotna • Zwiększenie wiedzy i świadomości na temat uzależnień wśród rodziców, osób dorosłych i ich otoczenia 	<ul style="list-style-type: none"> • Przekazanie rodzicom informacji dotyczących zagrożeń wynikających ze spożywania alkoholu i eksperymentowania z narkotykami, dopalaczami • Kampania społeczna uważliwiająca dorosłych na problem picia alkoholu przez młodzież i zachęcająca do podejmowania interwencji 	<ul style="list-style-type: none"> • Pedagogzy • Specjaliści ds. uzależnień • GKRPA • Dyrektorzy szkół 	<ul style="list-style-type: none"> • Zwiększona współpraca pomiędzy rodzicami a szkołą • Wykorzystanie posiadanej wiedzy na poziomie wczesnej interwencji • Pozyskanie rodziców do realizacji zadań programu • Liczba rozdanych materiałów edukacyjnych

<ul style="list-style-type: none"> Minimalizowanie w miarę możliwości problemów związanych z nadużywaniem alkoholu i innych substancji psychoaktywnych zwłaszcza przez osoby niepełnoletnie i kobiety w ciąży Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych od alkoholu i narkotyków, rodzinom tych osób oraz dla rodziców dzieci używających alkohol i inne substancje psychoaktywne Zwiększenie dostępności do profesjonalnej psychoterapii uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> Kierowanie osób do Punktu Konsultacyjnego Współpraca z najbliższą Poradnią Leczenia Uzależnień Współpraca z najbliższym Stacjonarnym Ośrodkiem Terapii Uzależnień Zwiększenie oferty działań zmierzających do aktywizacji zawodowej i społecznej osób uzależnionych Pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy osoby uzależnionej od alkoholu i narkotyków oraz rodzinom tych osób Udzielanie zainteresowanym informacji o ośrodkach terapeutycznych i grupach wsparcia Informowanie osób uzależnionych o kursach i szkoleniach organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Węgrowie Współpraca z PUP w Węgrowie w zakresie informowania osób uzależnionych o dostępnych ofertach pracy Udzielanie pomocy rodzicom dzieci, które nadużywają alkoholu, substancji psychotropowych itp. Prowadzenie działań edukacyjnych, w tym kampanii społecznych do różnych grup docelowych na temat zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, substancji psychotropowych, itp. Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń, osób fizycznych służących rozwiązywaniu problemów alkoholowych Wspieranie działalności środowisk abstynenckich 	<ul style="list-style-type: none"> GKRPA Punkt Konsultacyjny GOPS Szkoły Specjaliści ds. uzależnień 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób skierowanych do Poradni Leczenia Uzależnień Większa skuteczność i zmniejszone koszty leczenia powikłań zdrowotnych wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych Liczba osób uczestniczących w programach dla dorosłych osób z rodzin alkoholowych Liczba osób objętych ambulatoryjnymi i stacjonarnymi programami psychoterapii uzależnień
<ul style="list-style-type: none"> Dążenie do zmniejszenia ilości alkoholu spożywanego przez młodzież i osoby dorosłe (16 punktów sprzedaży napojów alkoholowych zawierających powyżej 4,5%alkoholu (z wyjątkiem piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży – uchwała nr XII/42/2015 Rady Gminy Sadowne z dnia 28 września 2015r. Ograniczenie liczby osób oraz miejsc, w których spożywany jest alkohol, niezgodnie z ustawą o Wychowaniu w Trzeźwości i Przeciwdziałaniu 	<ul style="list-style-type: none"> Ograniczenie możliwości zakupu alkoholu przez osoby niepełnoletnie oraz osoby nietrzeźwe (kontrola punktów sprzedaży alkoholu) Szkolenia dla właścicieli sklepów i lokali gastronomicznych oraz przeprowadzanie kontroli w tych obiektach Kontrolowanie miejsc publicznych takich jak dyskoteki, parki, place zabaw Wprowadzenie do regulaminów szkół zapisu o konieczności poddania się testom na obecność narkotyków u osoby, co, do 	<ul style="list-style-type: none"> GKRPA Dyrektorzy szkół Rady Rodziców Policja 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba cofniętych zezwoleń na sprzedaż i podawanie alkoholu w związku z zabronioną sprzedażą nieletnim Liczba sklepów i lokali gastronomicznych naruszających prawo zabraniające sprzedaży napojów alkoholowych nieletnim Ilość miejsc, w których spożywa się alkohol niezgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi Wykryte przestępstwa związane z łamaniem Ustawy o Przeciwdziałaniu Narkomanii

<ul style="list-style-type: none"> Alkoholizmowi Zmniejszenie podaży substancji psychoaktywnych 	<p>której istnieje podejrzenie o intoksykację nielegalnymi substancjami psychoaktywnymi</p>		<ul style="list-style-type: none"> Ilość szkół stosujących testy na obecność narkotyków
<ul style="list-style-type: none"> Zwiększanie dostępności i skuteczności zorganizowanych form pomocy psychologicznej i terapeutycznej dla społeczności lokalnej a w szczególności dzieci z rodzin dotkniętych patologią i dysfunkcyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> Wdrożenie uniwersalnych programów profilaktycznych rekomendowanych w ramach systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego, które biorą pod uwagę wspólne czynniki ryzyka problemów alkoholowych i innych zachowań ryzykownych oraz czynniki chroniące, wspierające prawidłowy rozwój Wspieranie działań służących rekreacji, zabawie młodzieży bez alkoholu Pomoc w integrowaniu się z grupą dzieciom uczestniczącym w programach opiekuńczo-wychowawczych Rozszerzenie oferty świetlicy środowiskowej poprzez: <ul style="list-style-type: none"> podjęcie działań na rzecz dożywiania dzieci integracja ze środowiskiem wyjazdy na basen, lodowisko itd. Prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych Finansowanie wypoczynku letniego, wycieczek z programem profilaktycznym dla dzieci i młodzieży Organizacja imprez sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia (np. organizacja Pikników Rodzinnych) Poszerzanie i udoskonalenie ofert, upowszechnianie oraz wdrażanie programów rozwijających kompetencje wychowawcze rodziców i wychowawców, sprzyjające kształtowaniu postaw i zachowań prozdrowotnych młodzieży i dzieci 	<ul style="list-style-type: none"> GKRPA Punkt Konsultacyjny Świetlica środowiskowa z elementami socjoterapii, Szkoły z terenu gminy GOPS Kluby sportowe GOK 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w programach profilaktycznych Liczba dzieci i młodzieży objętych pomocą w ramach świetlicy środowiskowej Liczba dzieci i młodzieży uczestnicząca w pozalekcyjnych zajęciach sportowych Udział osób w imprezach sportowo-rekreacyjnych promujących zdrowy styl życia Liczba rodziców uczestnicząca w programach profilaktycznych
<ul style="list-style-type: none"> Zmniejszenie nasilenia patologii wynikającej z nadużywania alkoholu przez członków rodziny. Zwiększenie skuteczności interwencji prawno-administracyjnych wobec przemocy i innych zaburzeń funkcjonowania rodzin spowodowanych przez picie alkoholu i 	<ul style="list-style-type: none"> Współpraca z ośrodkiem interwencji kryzysowej w Węgrowie Kontynuacja oraz rozszerzenie działalności świetlicy środowiskowej Szkolenia w zakresie rozwiązywania problemów związanych z przemocą w rodzinie dla osób mających kontakt 	<ul style="list-style-type: none"> Punkt Konsultacyjny Świetlica środowiskowa z elementami socjoterapii GKRPA Pełnomocnik Wójta Zespół Interdyscyplinarnej 	<ul style="list-style-type: none"> Liczba osób przeszkolonych w zakresie profesjonalnej pomocy ofiarom przemocy w rodzinie Liczba spraw związanych z przemocą w rodzinach skierowanych do sądu

<p>spożywanie substancji psychoaktywnych</p>	<p>z ofiarami i sprawcami przemocy domowej</p> <ul style="list-style-type: none"> • Podejmowanie działań interwencyjnych i edukacyjnych adresowanych do osób stosujących przemoc w rodzinie 		
<ul style="list-style-type: none"> • Poprawa funkcjonowania interpersonalnego i intrapsychnicznego dzieci z rodzin dotkniętych przemocą • Poprawa funkcjonowania rodzin dotkniętych uzależnieniem 	<ul style="list-style-type: none"> • Udzielanie pomocy rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą domową w rodzinie • Upowszechnianie informacji dotyczący zjawiska przemocy w rodzinie i możliwości przeciwdziałania przemocy w rodzinach, w szczególności w rodzinach z problemem alkoholowym • Organizacja wypoczynku dla dzieci i młodzieży z rodzin dotkniętych uzależnieniem z elementami profilaktyki • Organizacja wycieczek integracyjnych z programem profilaktycznym 	<ul style="list-style-type: none"> • Punkt konsultacyjny • Świetlica środowiskowa z elementami socjoterapii • GKRPA • Pełnomocnik Wójta • Zespół Interdyscyplinarny 	<ul style="list-style-type: none"> • Liczba osób uczestniczących w zorganizowanych formach wypoczynku. • Ewaluacja programu

PRELIMINARZ BUDŻETOWY NA ROK 2020

LP	TREŚĆ	PROFILAKTYKA ALKOHOLOWA	PROFILAKTYKA NARKOMANII	RAZEM
1.	Wynagrodzenia bezosobowe	35 807	5 000	40 807
2.	Zakup materiałów i wyposażenia	23 500	5 000	28 500
3.	Zakup środków żywnościowych	10 000	-	10 000
4.	Zakup usług pozostałych	17 500	5 000	22 500
5.	Podróże służbowe krajowe	500	-	500
6.	Szkolenie pracowników	2 000	-	2 000
	Razem	89 307	15 000	104 307